Pronađite stručnjaka

Rumunjska

I. Popisi i registri vještaka

U Rumunjskoj se vještaci navode prema području stručnosti. Registre vještaka na raspolaganje sudovima stavlja Ministarstvo pravosuđa, a vode ih građanski ili kazneni sudovi. Popisi se mogu pronaći na sljedećoj poveznici.

Vještaci se ovlašćuju i upisuju u registar nakon što Ministarstvo pravosuđa provede ispitni postupak.

Kako bi stekao status sudskog vještaka, kandidat mora ispunjavati sljedeće uvjete:

mora biti državljanin Rumunjske, države članice Europske unije, države članice Europskog gospodarskog prostora ili Švicarske Konfederacije

mora poznavati rumunjski jezik

mora imati punu pravnu i poslovnu sposobnost

mora imati sveučilišnu diplomu u području stručnosti u pogledu kojeg sudjeluje u ispitnom postupku

mora posjedovati iskustvo u trajanju od najmanje tri godine u navedenom području stručnosti

mora biti zdravstveno sposoban za obavljanje poslova vještaka

mora potvrditi da se protiv njega ne vodi kazneni postupak te imati dobar profesionalni ugled i dobar ugled u društvu

mora uspješno položiti ispit koji organizira Ministarstvo pravosuđa.

Državljani druge države članice Europske unije, države članice Europskog gospodarskog prostora i rumunjski državljani koji su potrebne stručne kvalifikacije stekli u drugoj državi članici Europske unije ili državi članici Europskog gospodarskog prostora, mogu steći status vještaka u Rumunjskoj pod istim uvjetima kao i rumunjski državljani.

Vještake je moguće izbrisati iz registra ako to sami zatraže, ako više ne ispunjavaju uvjete ili ako nadležno tijelo tako odluči.

II. Kvalifikacije vještaka

Vještaci moraju biti članovi strukovnog tijela kako bi mogli obavljati djelatnost vještaka.

III. Naknada za rad vještaka

1. Građanski postupak

Sudskim nalogom kojim se imenuje vještak utvrđuju se naknade za rad vještaka i, prema potrebi, predujam za putne troškove. Sud može od vještaka zatražiti da u određenom roku u pisanom obliku dostavi procjenu troškova vještačenja.

Stranka kojoj je izdan obvezujući nalog dokaz o izvršenoj uplati naknade mora podnijeti tajništvu suda u roku od pet dana od datuma imenovanja ili u roku koji je odredio sud. Sud iznos naknade može povećati do podnošenja izvješća.

2. Kazneni postupak

Vještak ima pravo na naknadu za obavljeno vještačenje. Visinu naknade određuje tužitelj ili sud u skladu s prirodom i složenošću predmeta te troškovima vještaka.

IV. Odgovornost vještaka

Vještaci se smatraju odgovornima u skladu s općim ugovornim i izvanugovornim pravom. Obvezni su svoju moguću odgovornost pokriti osiguranjem od profesionalne odgovornosti.

Tehnički sudski vještak koji je pri obavljanju vještačenja počinio povredu dužnosti može podlijegati sljedećim stegovnim sankcijama koje propisuje središnje tijelo za tehničke sudske vještake, ovisno o težini počinjenog prekršaja:

pisanom upozorenju

privremenom oduzimanju prava obavljanja poslova sudskog vještačenja na razdoblje od tri mjeseca do jedne godine

ukidanju statusa sudskog vještaka.

V. Dodatne informacije o postupcima vještačenja

Glavne zakonske odredbe koje se u Rumunjskoj primjenjuju na sudsko vještačenje su članci 330. i 331. rumunjskog Zakona o parničnom postupku. Osim toga, primjenjuju se članci od 172. do 191. rumunjskog Zakona o kaznenom postupku.

Vještaci su navedeni prema području stručnosti. Registri vještaka javni su i objavljuju se na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa.

Vještaci moraju podnijeti zahtjev za upis u registar.

1. Imenovanje vještaka

Rumunjskim **građanskim pravom** predviđa se imenovanje jednog ili triju vještaka. Vještake mogu imenovati sud i uključene stranke. Stranke mogu sporazumno odabrati određenog vještaka. Ako se ne usuglase, vještaka će na javnoj raspravi nasumično odabrati sud, s popisa koji sastavlja i dostavlja ured za vještačenje.

Rumunjskim **kaznenim pravom** predviđa se imenovanje samo jednog vještaka. Vještaka može imenovati sud tijekom suđenja i tužitelj tijekom faze kaznene istrage. U pravilu tužitelj ili sud imenuje jednog vještaka. Dva vještaka ili više njih imenovat će se samo u situacijama u kojima je potrebno da vještak raspolaže interdisciplinarnim znanjem.

U tu se svrhu upotrebljava isti registar kao u građanskim postupcima. Zahtjevi za vještake u kaznenim i građanskim postupcima jednaki su.

(a) Imenovanje koje provodi sud

Građanski ili kazneni sud ima pravo imenovati vještaka po službenoj dužnosti ili na izričit zahtjev stranke u postupku ako se relevantne činjenice mogu utvrditi samo uz pomoć stručnjaka. U tom slučaju vještak će do određenog datuma odgovoriti na pitanja koja je postavio sud ili tužitelj. Vještaci su obvezni sudu prijaviti svaki sukob interesa. Vještaci koje je imenovao sud imaju pristup spisu.

(b) Imenovanje koje provode stranke

U Rumunjskoj postoje brojne vrste vještaka koje imenuju stranke:

ovlašteni neovisni vještaci imenovani na zahtjev stranaka ili optuženika (članak 172. stavak 8. Zakona o kaznenom postupku)

službeni vještaci iz laboratorija ili specijaliziranih ustanova

ovlašteni neovisni državni vještaci

vještaci iz inozemstva (članak 172. stavak 8. Zakona o kaznenom postupku).

Ako nema dostupnih ovlaštenih vještaka, sud može zatražiti mišljenje jedne osobe ili više njih ili stručnjaka u odgovarajućem području (članak 330. stavak 3. Zakona o parničnom postupku), koji će na taj način djelovati u svojstvu izvansudskih stručnjaka i sudskih vještaka. Vještaci koje su imenovale stranke nadzirat će djelovanje vještaka kojeg je imenovao sud. Stranke ne mogu imenovati vještaka prije nego što ga imenuje sud (članak 173. stavak 4. Zakona o kaznenom postupku). Sudski vještaci su svjedoci koji posjeduju posebno stručno ili tehničko znanje te ih ispituje sud.
Vještaci imaju pravo odbiti vještačiti zbog istih razloga kao što su oni zbog kojih svjedoci mogu odbiti svjedočiti.

2. Postupak

(a) Građanski postupak

Sudac nije obvezan prihvatiti mišljenje vještaka. Jedina je obveza vještaka dostaviti izvješće. Vještacima je dopušteno kontaktirati sa strankama tijekom postupka, a vještaci koje imenuje sud za to moraju dobiti odobrenje suda.

i. Izvješće vještaka

U Rumunjskoj u okviru postupka vještačenja nije obvezna izrada prethodnog izvješća vještaka. Glavno se izvješće može podnijeti isključivo u pisanom obliku. Vještak se pri izradi svojeg izvješća mora pridržavati određene strukture.
Ako je potrebno pojasniti ili dopuniti izvješće vještaka ili ako postoje suprotnosti u mišljenjima vještaka, sud po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranaka može zatražiti od vještaka da pojasne ili dopune svoja izvješća.
Ako za to postoje opravdani razlozi, sud može na zahtjev stranaka ili po službenoj dužnosti naložiti drugo vještačenje. Drugo vještačenje obavit će vještak koji nije izradio izvorno izvješće. Sud slobodno odlučuje na čijem će mišljenju temeljiti svoju presudu.

ii. Sudska rasprava

U okviru kaznenog progona ili suđenja, vještaka može saslušati istražni sudac ili sud na zahtjev tužitelja ili stranaka ili po službenoj dužnosti ako je rasprava potrebna radi pojašnjenja nalaza ili zaključaka vještaka.
Ako vještaci u okviru građanskopravnog postupka mogu bez odgode izraziti svoje mišljenje, saslušat će ih se tijekom rasprave u skladu s istim pravilima koja se primjenjuju na svjedoke te će njihovo mišljenje biti zabilježeno u presudi.

(b) Kazneni postupak

Ako tužitelj ili sud smatra da je postupak vještačenja nepotpun i da se taj nedostatak ne može ispraviti saslušanjem vještaka, sud po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranaka nalaže dopunsko vještačenje koje se povjerava istom vještaku. Ako vještačenje nije moguće povjeriti istom vještaku, sud će naložiti drugo vještačenje.
Tužitelj ili sud nalaže novo vještačenje ako su zaključci iz izvješća vještaka nejasni ili proturječni i ako se taj nedostatak ne može ispraviti saslušanjem vještaka.

Navedene informacije prikupljene su u okviru projekta „Pronađite vještaka" od kontakata iz svake države članice koje je odabrao Europski institut za stručno znanje i vještačenje (EEEI).

Posljednji put ažurirano: 22/12/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.